

IMPOSSIBLE GILLETTE.

FERDINANDO FREGA

— NANDO THE SCRIBE — フレガ・サン — Ferdinando —

İMKÂNSIZ GILLETTE

THE SYSTEM · 09

Birinci tekil şahısla anlatılan hikâyelerden bir derleme — bir babanın mortadella üzerinden verdiği zihinden hesap dersleri, bir Rus kaçı, sabahın üçünde bir manavın özü, bir otel kapıcısı kılığı, yirmi kilo eskimiş bir pasaport fotoğrafı ve imkânsız hayatta kalışların bir kroniği — bu hikâyelerde Gillette bir iş değil, yazarın derisinin altındaki işletim sistemidir.

KÜNYE

Ferdinando Frega — Nando the Scribe — The Fifth Blade

Davranış Kodu'nun anlatı öncüsü. Tek bir fikir etrafında bir dolarlık bir yayın ekosistemi kurdu: finansın bir para sorunu yok. Bir davranış sorunu var.

ONEDOLLAR-STORIES ekosistemi içinde düzenlendi ve derlendi. Dijital mimari: **NAPLES-POST · NOASPECTTIME · ONEDOLLAR-STORIES**. İlk kez 2026'da yayımlandı. Dijital okuma için optimize edilmiş, sade ve modern bir tipografik düzenle dizildi. Amerika Birleşik Devletleri'nde yayımlandı.

TELİF HAKKI BİLDİRİMİ

© 2026 Ferdinando Frega. Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, eleştirel incelemelerde yer alan kısa alıntılar ve telif hukukunun izin verdiği bazı diğer ticari olmayan kullanımlar dışında, yazarın önceden yazılı izni olmaksızın fotokopi, kayıt ya da diğer elektronik veya mekanik yöntemler

dâhil hiçbir biçimde ve hiçbir yolla çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da iletilemez. Bu eserin izinsiz kullanımı, çoğaltılması veya dağıtılması yasaktır.

ÖNSÖZ

Bu kitap başlamadan önce bir şey anlaşılın: kitap satmam, onlardan para kazanmam, okurları müşteriye dönüştürmem ve hiçbir şey istemem. Piyasanın dışından yazarım; onu memnun etmek için değil, kontrol edemediği şeyi açığa çıkarmak için. Adımı Gillette sorgusuna internetin kendisi itti ve bu üçleme bu yüzden var: Gillette Adamı'nı kayda geçirmek için — bir ürün olarak değil, bir kampanya olarak değil; bir güç, bir karakter, bir mimari olarak. Hiçbir şey istemez. Hiçbir şey beklemez. Yine de önemli olanı çoktan almıştır: tanınmayı. Milyar dolarlık sistemlerin yönettiği bir dünyada bu kitap, bir sesin izinsiz, tavizsiz ve bedelsiz yükselebileceğinin kanıtı olarak duruyor.

“İMKÂNSIZ GILLETTE” GERÇEKTE NE DEMEK

İMKÂNSIZ GILLETTE, bir adamın bir sistemin parçası olmayı bırakıp sistemin ölçütü hâline geldiği andır.

Frega'nın — disiplinle, kesinlikle ve içsel bir geometriyle inşa edilmiş adamın — **Gillette**'le — yüzleri değil bahaneleri tıraş eden markayla — çarpıştığı yerdir.

Çoğu insan bir şirkete katılır. Şirket ise birkaçını yeniden yazar. Ben ikinci türdendim.

“İmkânsız” zorlukla ilgili değil. Kaçınılmazlıkla ilgili — bir adamın mimarisinin ve bir markanın DNA'sının aynı frekansa kilitlenip ayrılmayı reddettiği nokta.

İmkânsız Gillette = **standartlarla dövülmüş bir adam, kimliğe karışmış bir marka, kendi disiplininden kopmayı reddeden bir hayat.**

BEYAN

“Gillette’i ben seçmedim. Mimarım kendi yansımasını tanıdı.”

Ya da çarpılarak kapanan metal bir kapı gibi inen versiyonu:

“Gillette için çalışmadım. Onun standardını kanımda taşıdım.”

Bu markalaşma değil. Bu, bir bıçakla oyulmuş bir biyografi.

GİRİŞ

“Bazı adamlar mesaiye girer. Bazı adamlar biçimlenir. Ben biçimlendim. Gillette bir iş değildi — derimin altındaki işletim sistemiydi. Bana zamanlamayı, kesinliği ve beni ayakta tutan disiplini öğretti. Ona bu yüzden imkânsız diyorlar: beni dik tutan yapıyı söküp atmadan onu benden çıkaramazsın.”

İLK KESİKTEN ÖNCE

Çoğu insan hayatını, kendi kurmadığı sistemlerce kabul görmeye çalışarak geçirir. Kurumsal sistemler. Yayıncılık sistemleri. Toplumsal sistemler. Aile sistemleri.

Uyum sağlarlar. Pazarlık ederler. Tanınmayı beklerler.

Bende o sabır hiç olmadı.

Hayatımı üç jilet biçimlendirdi.

Birincisi, atılmış bir fikri modern tarihin en tanınmış isimlerinden birine dönüştüren bir adama aitti: **King Camp Gillette**.

İkincisi babama aitti — The Gillette Company’nin içinde kırk yıl — ve bana disiplinin bağırmadığını öğretti: disiplin ayar yapar.

Üçüncüsü görünmez. Bana ait. Sektörleri, kimlikleri, ülkeleri, başarısızlıkları, başarıyı, yazıyı, sessizliği keser geçer — ve beni hâlâ nereye koyacağını bilmeyen sistemleri.

Bu kitap bir başarı kutlaması değil. Bir anı kitabı değil. Bir iş kılavuzu değil. Onay arayan bir edebiyat değil.

Bir adam nereye ait olduğunu sormayı bırakıp gerçekliği onu tanımaya zorlayan yapılar kurmaya başladığında olanların kayıdır.

Bazı isimler ürün satar. Bazı isimler kaybolur. Bazı isimler, el çoktan gitmişken bile uzun süre iz bırakır.

Bu, üç jiletin hikâyesi. Ve tek bir ismin neden hiçbir zaman yetmediğinin.

MORTADELLA

Beş yaşındaydım ama ötekiler gibi bir çocuk değildim. Benimki gibi bir babayla, nedenini anlayacaksın.

Her pazartesi şafakta gidiyor ve bütün hafta ortadan kayboluyordu. Gillette onu koruyucu aile gibi yanına almıştı. Onu bana ancak cuma akşamı geri veriyordu; o kapı zilini çaldığında ona koşuyordum — önce sarılmak için, sonra Fiat 127’sini garaja “sürmek” için. Şirket arabası.

İçeride o yolcu koltuğuna otururdu. Ben direksiyonda kalırdım. Konuşmalarımız başka bir boyutta yaşardı.

Bana hesapları kafadan yapmam gerektiğini söyledi. Çünkü bir gün hesap makinesi bulamazsam kaybolurdum. Böylece alıştırmalar başladı.

“Nando... 100 gram mortadella 800 lirectse ve ben 120 gram alırsam, ne kadar öderim?” Anında cevap verdim. O benim babamdı — içimde neyi inşa ettiğini ancak yıllar sonra anladım. Ama sevgisi o kadar büyüktü ki ondan gelen hiçbir şey ağır gelmezdi.

Sonra devam etti: “Peki 90 gram alırsam? Ya seksen iki gram?” Her seferinde kesin cevaplar. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyordum. O içgüdü beni hiç bırakmadı.

Yıllar sonra, muhasebe okurken yüzyılın sorusunu sordu: “100’e alıp 120’ye satarsam, maliyetin üzerine hangi kâr oranını koymuş olurum?” “Yüzde yirmi,” dedim. “Güzel.”

“Peki 100’e alıp 120’ye satarsam ve brüt kâr marjını istersem, o kaçtır?” Bana baktı. Konuşmasına fırsat vermedim. “Yüzde on altı.”

Tek kelime etmedi. Gülümsedi. Ve uzaklaştı.

İşte babam buydu. Gillette’in oğullarından biri.

Nando.

HIRSIZ

Okurların çoğu — dürüst olanlar — bir hırsızın gerçekte ne olduğunu, nasıl evrildiğini, aslında hiç de rol olmayan bir rolün içinde neyi temsil ettiğini anlama çabasına çekilecek.

Ama dikkat: her türlü siyasi ideolojinin üstünde, İtalyan parlamento üyelerinin listesini sunmuyorum. Yalnızca vizyonla ve

deneyimle, o çizgiyi aşıp patlamadan geri dönmeyi başaranları, adalete hâlâ gülümseyenleri anlatıyorum.

Hiçbir zanaata ait değildir, hiçbir mesleğe de. Yasa onu “suçlu”ya indirger, ama açıkça söylenen **hırsız** kelimesi dünyanın hiçbir hukuk sisteminin Ceza Kanunu’nda yer almaz.

Hırsız Sözü.

Geriye bir sanat kalır: zekâ, ihtiyaç, fırsat, bir modus vivendi.

En ünlüleri ekonomik ve finansal olanlardır. Daha az bilinenler — ve çok daha tehlikeli olanlar — bilişsel ve duygusal olanlardır.

İkisi de bir bedel öder, ama sır eski bir suç ilkesinde yatar: eylemi gerçekleştirmeden önce, önce suçluyu bulmalı ve delili üretmelisin. Sana olası — asla kesin olmayan — bir kaçış yolu veren tek unsurlar bunlardır. Ancak ondan sonra plan yapabilirsin.

Saygın bir hırsız kimliğini gizli tutar. Asla hapse girmez. Pişman olmaz. İtiraf etmez. Paylaşmaz. Böyle doğmuştur: ketum.

İnsanlar ona çekilir. Öngörülemeyen, hesaplanmamış bir risk taşısa bile, her zaman apaçık olandan daha çok büyüler.

Yargı makamları biriyle karşılaştığında ona iltifat eder. Ve aradıkları ilk şey yöntem değildir — o meraklılar içindir — ganimettir.

Burada bile karakterin kimliği kendini ele verir: elde edileni asla kendi sınırlarının içinde tutma. Ve bugün sınırlar artık ülkeler değil — kıtalar.

Nisan 2026 tarihli bir Avrupa direktifi, bütün bankaların birbirine bağlanmasını ve topluluğun her ülkesinin vergi makamları

tarafından otomatik olarak izlenmesini emretti. İlk hırsızlar buna çok önceden hazırlanmıştı.

Seçenek olarak geriye öteki kıtalar kalıyor — bir hırsızın hâlâ var olmak için bir nedeni olan tek yer.

Katolik Kilisesi'ne gelince: yüzyıllar boyunca yedinci emri değiştirdi, ama bundan kimse söz etmiyor. Eski Ahit'te yasak, özgür bir İsrailiyi köle olarak satmak için kaçırmayı kastediyordu. Sonra genel bir hırsızlık yasağına dönüştü.

Ve suç bilişsel alana kaydığında, tıp literatürü bir terim icat etmek zorunda kaldı: **manipülasyon**.

Edebiyatın bundan sonra ne icat edeceğini göreceğiz. Bana gelince, bir gün ilk **edebî bilişsel hırsızlık** suçlamasıyla ünlü olmayı umuyorum.

Nando

SPOR SALONU

Bir çifti bir arada tutan ince bir iplik vardır. “Akıllılar” şöyle der: **para ve çıkar**. Hastalıklı olanlar şöyle der: **seks**. Gerçekten anlayanlar şöyle der: **spor salonu**.

Neden? Çünkü bu cevap ilişki sorunlarının %95'ini çözer.

Para ve Çıkar

Ancak sunacak başka hiçbir şey olmadığında ayakta kalırlar. Bir nimet değil — bir sınırlama. Hayatı %50'yle yaşarsın. Daha iyi olan yarı sonsuza dek kilitli kalır.

Seks

Erkek mekaniktir: rahatlamaya, kaybetmeye, boşalmaya ihtiyaç duyar. Kadın bilişseldir: bedenini gizli bir şifre gibi okur. Vazgeçmez, boyun eğmez, çökmez. Seçer.

İlginç Kısım

Bir çift şöyle doğar:

Erkek şöyle düşünür: “Onun ilkiyim, en iyisiyim, tek erkeğiyim. Onu bana âşık ettim. Ayak uyduracağım. Annem bana kadınlar hakkında her şeyi anlatmadı ama idare ederim.”

Kadın şöyle düşünür: “Güzel. Umalım da sonuncusu olsun. Onu düzeltirim. Çok akıllı değil — avantaj. Erkek sonuçta: eninde sonunda omzumda ağlayacak.”

Sabah Gerçeği

Aynanın karşısında çıplak duruyor. Bedeninin her santimini özel bir krallık gibi bilir. Fazladan bir santim görür, kayan bir kıvrım, bakışını dizlere doğru indiren bir göğüs. Ve anlar: **bedeni onun katma değeri, silahı, diplomasıdır.**

Bu yüzden spor salonuna gider.

Ama bilişsel olduğu için önce her şeyi adamın üstüne boşaltır:

“Biliyor musun, dün gece evlendiğim adam değildin. Üç dakika ve uyuyakaldın. Horladın. Göbeğin var. Ve iki yıldır arkadaşımı görmedin.”

On iki saniye sonra paniğe kapılır. “Ne yapmalıyım?”

Kadın cevap verir: “Spor salonuna geliyorsun. Ben de geleceğim. Böylece sıkılmazsın.”

Ve İşte Sorun Burada Başlıyor

Spor salonu bir yer değildir. Bir ekosistemdir. Ve ekosistemler **yanlış arkadaşları** çeker. Bir adamı hırsıza çeviren türden. Ve hırsızların arasında dürüst insanlar hayatta kalmaz.

Sonra ihanetler gelir. Ve bedeli aylık ücretten çok daha yüksektir.

Gerisini herkes bilir. Anlatmak yalnızca yaraları açar. Ve bu yazar yara açmaz: gülümsemeler, düşünceler ve asla unutmadığın o bir damla acılık verir.

Nando

2025 YILI

Tren ve Beklenmedik Yardım

Floransa'da trenden indim ve bir bankın üzerine oturdum. Düşünmek için zamana ihtiyacım vardı.

Kendimi rayların altına atmak teknik olarak mümkündü. Ancak demiryolu hattında kan bırakırdı. Birinin onu temizlemesi gerekirdi.

İtalya'da temizlik parasını senden bile isteyebilirler.

Üstelik kendimi kaybetmemiştim. İntihar, bilişsel referans noktalarını kaybedenlere aittir. Benim referanslarım hâlâ yerindeydi.

Bu arada, istasyonda yürüyüp geçen güzel bir kadını izlemek bana hayatı hatırlattı. Daha önce yaşadığım nice deneyimi de hatırlattı.

Kısa süre sonra istasyonun barına girdim ve bir telefon açmak istedim. Karımı aradım ve kararımı anlattım.

Ona oğullarımızı görmek için **Venedik**'e gideceğimi söyledim.
Tam varış saatini de verdim.

Karar mantıklı ve akılcı geliyordu.

Çocuklarım kurduğum ailenin doğal uzantısıydı — ve hâlâ öyleler.

Trene döndüğümde kondüktör yanıma geldi. Ne yazık ki biletim yoktu.

Bir sonraki durakta trenden inmem gerekeceğini söyledi. Yoksa demiryolu polisini çağıracaktı.

O anda üç araç kullandım: **kapasite, yaratıcılık ve çözüm.**

Sakin bir şekilde, beni trenden inmeye zorlamanın daha büyük bir sorun yaratabileceğini anlattım. Raylara atlayıp treni saatlerce durdurabileceğimi söyledim.

Birden sustu.

Sonra bir sonraki istasyona varmanın ne kadar süreceğini sordum.

“En az bir saat,” diye cevap verdi.

O bir saat içinde beklenmedik bir şey oldu.

Karşımda Toskanalı iki kadın oturuyordu. Bir konferansa giden üniversite hocaları olduklarını hemen anladım.

Önce yalnızca basit sözler alıp verdik. Ancak çok geçmeden merak mesafenin yerini aldı.

Yaklaşık otuz dakika sonra içlerinden biri geri döndü.

Elinde bir tren bileti tutuyordu.

Benim biletim.

Kadınlar bir kez daha beklenmedik şansım oldu. Bu gerçeği hiçbir zaman inkâr etmedim.

Kadın denen insan, pek az kişinin tam olarak anladığı bir derinlik taşır.

Trenden inmeden önce bana e-posta adresini verdi. Parayı daha sonra geri ödemek istiyordum.

Ancak hayat devam etti ve bu hiç olmadı.

Venedik ve İkinci Gidiş

Sonunda tren **Venedik**'e vardı.

Uzaktan oğullarımı gördüm.

Vincenzo, 193 cm. Francesco, 188 cm.

Koridordaki kalabalığın üzerinde yükseliyorlardı.

Beni eve götürmeye ve yeniden yerli yerime koymaya gelmişlerdi.

Kısa sürede temel bir dengeyi yeniden kurmama yardım ettiler. Duş aldım; temiz giysiler, yemek ve dinlenme buldum.

Ondan sonra sorular başladı. Bir sürü soru.

Gerçekten annelerinin oğulları onlar.

Dört ay sonra, **27 Haziran**'da, başka bir karar belirdi. Eski aile içgüdüğü beni geri çekmeye çalıştı.

Önceki mesleğime dönmemi istiyorlardı.

Yönetici.

Nando

DEVAMI

Ama ben geriye gitmem.

Hiç gitmedim.

Bunun yerine, başarısızlıkla ileri giderek yüzleşirim.

Elimde çok az para kalmışken bir uçak bileti aldım.

Varış noktası: **Portekiz**.

Kesin bir planım yoktu.

Yine de nasıl hareket edeceğimi biliyordum.

Lizbon ve Her Şeyin Başlangıcı

Önce **Porto**'ya vardım. Hostelde aynı alanda uyuyan yirmi dört kişi kalıyordu.

Kaynaklarım neredeyse tükenmişti.

Bu yüzden hayatın daha ucuz olduğu güneye gittim. Yaklaşık beş yüz kilometre ötedeki **Beja**'ya ulaştım.

Ancak bir gece sonra **Lizbon**'a döndüm.

3 Temmuz'da sonunda bir yatak buldum.

Ortak oda. Ortak daire.

Otuz beş metrekarede dokuz kişi yaşıyor.

O alanı farklı kültürler ve diller dolduruyordu.

Koşullar modern bir evden çok bir Afrika kulübesine yakındı.

Bedeli şuydu: **ayda 230 euro artı 100 euro depozito**. Hepsini ödedim.

O ödemedenden sonra hiç param kalmamıştı.

Yiyecek yok.

Yalnızca uyuyacak bir yer.

Yine de o dönem vazgeçilmez oldu. Üç maddede özetlenebilir:

a) **yirmi kilogram** vermek ve beslenmemi dönüştürmek; b) **ayda yalnızca yetmiş euroyla** hayatta kalmak; c) yayıncılık projelerine, en azından taslak olarak, biçim vermek.

22 Kasım 2025'e kadar orada kaldım.

Sonunda İtalya'ya dönmeye karar verdim. Bazı güvenceler, sürdürülebilir koşulların nihayet var olabileceğini düşündürüyordu.

İşe yarayacağını umuyordum.

Yine de gerekirse yeniden gitmeye hazırdım.

Sonra olağanüstü bir şey oldu.

9 Aralık'tan 26 Aralık'a kadar, yalnızca **17 günde**, her şey değişti.

Önceki üç yıl birden bir hazırlığa dönüştü.

Artık dünya beni görebiliyordu.

Ve ben de nihayet onları görebiliyordum.

Aracı yok.

Süreci kontrol eden platformlar yok.

Eyleminin içinde özgür kalıyorum.

Kendim olarak kalıyorum.

Mutlu Noeller. Baba.

Yazarın Düşüncesi

2025'e dönüp baktığımda artık bir kopuş yılı görmüyorum. Bunun yerine bir netleşme yılı görüyorum.

Hiçbir şeyim olmadan gitmek, sahip olmakla kimlik arasındaki mesafeyi ölçmeye zorladı beni. Para, konfor ve kesinlik hızla kayboldu. Ancak daha güçlü bir şey kaldı.

Geri kalan her şey çöktüğünde kimlik ayakta kalır.

O istikrarsız aylar bir süzgeç gibi işledi. Yanılsamalar kayboldu. Beklentiler eridi. Ödünç roller sonunda düştü.

Geriye kalan özdü.

Özgürlük.

Ardından gelen projeler bir stratejiden doğmadı. Bunun yerine ihtiyaçtan büyüdüler.

Sonunda o yıl hiçbir şeyi yok etmedi.

Zaten orada olanı gösterdi.

FEDERICA

“Bazı kapılar ancak çalmayı bıraktığında açılır.”

Okulu yeni bitirmiştım — ortaokulun birinci sınıfı, on bir yaşındaydım — çoğu 6'larla, bir de dinden 7, davranıştan 8 ve beden eğitiminden 9'la sınıf geçmiştım; karne günü sınıf arkadaşım Federica beni bir parti için evine davet etti.

Babam hiçbir zaman bir engel olmadı. Yenilmesi gereken annemdi. Ama o zamanlar kendi sahamda oynuyordum ve

kazanmak için bilgi kapısını kapatmam gerekiyordu — çünkü bir şey bilinmediğinde ona itiraz edilemez.

Kasabanın kenarındaki bu küçük villaya vardım. Arkadaşım — on sekiz yaşında bir pastacı — beni oraya arabayla götürdü. Ama arabadan indiğim anda siyah tişörtüm birden beyaza döndü. Anlamam bir saniye sürdü: kapının içine sıkışmış pamuk şeker her yerime patlamıştı.

Annesi beni bekliyormuş gibi kapıya geldi. Kapıyı çalmaya ya da zili çalmaya bile vaktim olmadı. Bir serabın içine yürümek gibiydi.

Federica'nın odasına girdim, beni içten bir coşkuyla karşıladı. On altı yaşındaydı. Okuldaki gecikmesi, yurt dışında İtalya'da tanınmayan kurumlarda geçirdiği yıllardandı — her yerde kapalı kapılarla karşılaşmıştı.

Başka sınıf arkadaşlarının da geleceğini düşünmüştüm. Ama davet yalnızca bana yapılmıştı. Beni “kutlamak” istiyordu, üstelik doğum günüm bile değildi — ama kalite çağırıldığında kenara çekilmezsin.

Avustralya aksanıyla bana bir şey söylediğini hatırlıyorum: “Biliyor musun, istenen kadınlar kendilerini vermez. Kapıyı kapalı tutarlar. Ama onu ne zaman açacaklarına yalnızca onlar karar verir. Ve seninle, ben çoktan karar verdim.”

Mizah duygum beni hiç yarı yolda bırakmadı, bu yüzden şöyle cevap verdim: “Umalım da anahtarım kapını açsın... biliyorsun, ben hâlâ epey küçüğüm.” Gülümsedi ve tek kelime etmeden başını salladı.

O andan itibaren şu dersi öğrendim: küçük bir kapı için büyük bir anahtara ihtiyacın yoktur — büyük bir kapı için küçük bir anahtara ihtiyacın vardır.

Nando

KÜBALILARA DERS VERMEK

Miami'ye indiğimde o şehirde pek “Amerikan” bir şey kalmadığını zaten biliyordum. Burası, daha iyi kliması olan bir Küba'ydı. Beni alan taksi şoförü elbette Kübalıydı. İlk sorduğu şey: yalnız mıyım ve eşlik ister miyim. Süpermarket yok, alışveriş merkezi yok, kartpostal Amerikası yok. Bambaşka bir dünya.

O ilk akşam evde yalnızken biri kapıyı çaldı. Polis. Beni şaşırttılar ama sorun çıkarmak için orada değillerdi. Ertesi sabah Amerikan Konsoloslugu'nda bir randevum olduğunu bildirmek için oradaydılar. Tam on buçukta.

Ertesi gün tam zamanında vardım. Ellili yaşlarında bir adam kapıyı açtı ve birazdan danışmanla görüşeceğimi söyledi. Sonra o belirdi: uzun boylu, ince, sarışın, zarif, kusursuz giyimli. Elimi sıktı ve yıllar önce Roma'da, Eğitim Bakanlığı'nda birinci icra direktörü olarak çalışırken tanıştığımızı hatırlattı.

“Elbette hatırlıyorum sizi. Nasılsınız?” dedim, onu yeniden gördüğüme içtenlikle sevinerek.

O andan itibaren Roma'da hiç kimse, maaşı bile sormadan teklifini neden geri çevirdiğimi anlamadı. Büyük bir teklifti, ciddi bir teklif — benim gibi sade bir adam için fazla ciddi; paranın ötesinde, hırsın ötesinde.

“Genç Kübalı yöneticiler için bir eğitim ve iletişim projesinde en az 30 gün çalışmanızı isterim. İstedığınız her şey ve fazlası olacak. Lütfen hayır demeyin.”

Dersler saat 10'dan 12'ye, sonra 14'ten 17'ye kadar sürecekti.

İlk dersi hatırlıyorum: yaklaşık elli kişi, yarısı erkek, yarısı kadın, hepsi profesyonel. Her zamanki tanışmalardan sonra — ad, soyad, yaş yüksek sesle söylenerek — Küba fıkraları anlatarak

İspanyolcamı ısıtmaya başladım. Hepsi Küba'nın hangi bölgesinden geldiğimi öğrenmek istedi.

İlk gerçek düşünme anı, *öğretmek* ile *iletişim kurmak* arasındaki farkı vurguladığımda geldi — pek çok İtalyan'ın farkına bile varmadığı bir şey.

Günler uçup gitti ve sonunda her şey öğrencilerin benim için yaptığı bir pastayla tamamlandı. Birlikte geçirdiğimiz 30 gün için mutluydular. Herkes telefon numaramı istedi. İçki içmediğime, sigara içmediğime, uyuşturucu kullanmadığıma şaşırıp kalmışlardı.

Gençliğimde ragbi oyuncusuydum — bir sporcunun zihniyeti. Bu arada İtalyan danışman, kutlamak ve sonunda neyi kaçırmış olduğunu anlamak için beni yemeğe davet etti. İnsanlar bana o kadar bağlanmıştı ki beni bir türlü unutamıyorlardı.

Şanslı bir adamım, önümde her zaman iki seçenek vardır: birincisi, 30 günlük sessizlikten sonra beni yemeğe davet eden harika bir kadın; ikincisi, kaderimin bana gitme vaktinin geldiğini söyleyen sesi.

Törensel bir öpücük, bir veda ve bana soruyor: “Nereye gidiyorsunuz? Beni yalnız mı bırakıyorsunuz?”

Ona veda öpücüğü verdim. Gittim. Ve bir daha hiç arkama bakmadım. Özgürlük bana her zaman konfordan daha pahalıya mal oldu.

Nando

MUZLAR

Alınan Ders

Hayatımın üçüncü evresindeki yeni beslenme düzenim sabahları muz da içeriyor. Bir önceki gece bittiklerinde, ertesi gün bir boşlukla başlıyor.

2025'te bir aralık sabahı evimin altındaki manava gittim. Onu kırk beş yıldan fazladır tanırım. Beni selamladı, “tekrar hoş geldin” dedi ve neye ihtiyacım olduğunu sordu.

— Muz. Olgun olanlarınız varsa, ucuz olanlar bile olsa, onları tercih ederim. — Hayır, sana yalnızca bunları verebilirim — diye cevap verdi.

Fiyat: kilosu 1,45 euro. Yeşil ya da sarı, seçim benim.

5 euroluk bir torba istedim. Yanımda köpeğim vardı ve buralarda bir dükkâna köpeklerle girmek hâlâ bir tabu.

Eve dönünce merak — yoksulluk içinde geçen bir çocukluğun kızı — beni torbayı tartmaya itti. 2,752 kg. 3,99 euro ödemem gerekirdi. Kalan eurodan kimse söz etmemişti.

İyi bir adamım. Hoşgörülüym. Bir hata olduğunu düşündüm. Ama bir şüphe doğduğunda doğrulanması gerekir.

Üç gün sonra geri gittim. Aynı rutin. Köpek dâhil.

— 1 euroluk muz. Bana dört tane küçük verdi.

Dondurmacıdaki arkadaşım terazisiyle bekliyordu. 0,456 kg. Gerçek maliyet: 0,66 euro. Eksik para üstü: 0,34 euro.

İlk olay bir şüpheydi. İkincisi doğrulamaydı. Kesinliğe ulaşmak için bir üçüncüsüne ihtiyacım vardı.

Aynı öğleden sonra geri döndüm. Aynı sahne. Yine 5 euro ödedim.

Bu sefer nakliyeciyi arkadaşım bekliyordu. Profesyonel terazi. 2,90 kg. Gerçek maliyet: 4,20 euro. 5 euro aldı. Yine para üstü yok.

Günler geçti. Adamı, bağlamı, çevreyi düşünmem gerekiyordu. Doğrudan bir yüzleşme aileme sorun çıkarabilirdi. Bazı insanlar sözlere tepki vermez.

Ama benim adım Frega. Ve soyulmak benim eğilimlerimden biri değil.

İntikamım başka bir biçim aldı.

Beş gün sonra köpeksiz döndüm. Dükkân sahibini sordum — babayı, benden birkaç yaş büyüktü.

— Dinle, arkadaşım geçen sefer muzların fazla gibi göründüğünü söyledi. Evde tarttım: 3,90 kg. Yazılı fiyattan 5,65 euro ödemem gerekirdi. Sen yalnızca 5 euro aldın. Farkı vermeye geldim.

Ve 0,65 euroyu, açıkça görünecek şekilde uzattım.

— Tabii kırk yıldır tanıştığımız için yapılmış bir indirim değilse.

Gözleri büyüdü. Karısı ve çocukları donakaldı. Tecrübesi onu kurtardı.

— İndirimdi — dedi — özel bir müşteri için.

Bozuklukları cebime geri koydum.

— Teşekkür ederim — diye cevap verdim. — Ama artık buradan alışveriş yapmayacağım. Bu “özel müşteri” incelikleri beni zor durumda bırakıyor. Onlar için hiçbir sebebim yok. Hiçbir gerekçem yok. Yine de teşekkürler.

Tek kelime edemedi. Her şeyi anlamıştı.

Sonraki günlerde dükkânın önünden geçtim. Hiçbir yorum yok. Yalnızca yere eğilmiş gözler. Asla söylemeye cesaret edemedikleri şeyi söylüyorlardı: özür dileriz.

Ders basit: olumsuz bir olaydan her zaman olumlu bir şey çıkarabilirsin. Başarılarım böyle işler.

Ben buyum. Ve hâlâ muz yerim.

Nando

DEVAMI

Sabahın 3.23'üydü. Serin bir gece. Sessiz. Diya fon çaldı. Herkes uyandı.

Kızım fısıldadı: “Seni tutuklamaya geldiler. Tekerlekli bavulun hep yatak odanın kapısının arkasında hazır duruyor.”

Hikâyeme inanmamıştı. Gerçeği okumamıştı. Bana güvenmiyordu. İnandırıcı bile değildim. Yalnızca kelimeleri yorumlamıştı. Ve asıl acı buydu.

Diya fonu açtım. Bir ses dedi ki: “Saatin kusuruna bakmayın, ama sizinle konuşmam gerekiyor. Evinizin yakınındaki manavım.”

İçeri aldım. Seksenine merdiven dayamıştı. Ben sabahlığımı giyene kadar o çoktan evin en büyük odasına oturmuştu. Salona.

Duygusal olarak yıkılmıştı. Gözyaşları içindeydi. Nereden başlayacağımı bilemedim.

Tek bir şey istedi: “Konuşmaya başladığımda, lütfen sözümü kesmeyin.”

Kesmedim.

“Dün akşam o anı yaşadık. Hatırlarsınız. Muzlar için bana altmış beş sent ödemek istediniz, ben de size indirim yaptım.”

“Hatırlıyorum,” dedim.

“Siz gittikten sonra ailemle sofraya oturdum. Bana verdiğiniz ders ağırdı. Benim için. Benim yaşımda bir adam için.”

“Yalnızca beni affedip affetmediğinizi bilmek istiyorum. Ve sizden af dilemek.”

Elinde bez bir mendil tutuyor, durmadan geri gelen bir gözyaşını siliyordu.

“Saatin kusuruna bakmayın. Sizi görmeden uyuyamazdım. Sizi bulmak da kolay olmadı. İnternette adınızı aradık. Üç site çıktı. Hepsi İngilizce. Ne dediklerini anlamıyoruz. Hiçbir şey satmıyorlar. Hiçbir şey istemiyorlar. O sitelerin ne olduğunu anlamıyoruz.”

Güldü.

Ayağa kalktım. Onun da kalkmasını istedim. Ona sımsıkı sarıldım.

Ona profesör olmadığımı söyledim. Öğretmen de değildim. Kimseye ders veremezdim. Yalnızca bir babanın sağduyusunu uygulamıştım; orada kurallar ve ilkeler her türlü ekonomik mantıktan önce gelir.

Giderken dükkânına yine gelip gelmeyeceğimi sordu. Cevap verdim:

“Geçmiş öğretir. Şimdi asla unutulmaz. Gelecek, kim olmak istediğimizi gördüğümüz düşlerimizde yaşar.”

“Ben geleceğin ötesindeyim. Çünkü miras kalacak belirsiz mallar değil, kuşaklar boyu sürecek bir servet inşa ediyorum.”

Ne demek istediğimi pek anlamadı. Bu benim bilişsel yanımdı — birkaç kelimenin içinde hiçbir şeyin olmadığı, ama dikkatle dinlersen her şeyin olduğu yan.

Nando

ÖLÜMÜN KAPISINDA

Bir adamın, hayatın onun yerine çoktan seçim yaptığını anladığı an.

Teşhis

Yaşanmış bir hikâyeyi her anlattığımda önce gülümsüyor, sonra ondan nasıl sağ çıktığıma şaşıyorum. Durum mantıksızdı, neredeyse gerçeküstüydü. Yine de hayatımı biçimlendirdi, bu yüzden onu anlatmak zorunda hissediyorum.

Ocak 2007. Ameliyatın sonuçlarını beklerken bir klinik laboratuvarın önündeyim. Yalnızca otuz gün arayla yapılan iki ameliyatın ardından ince bağırsığımdan yedi karsinoid alınmıştı.

Yüzünden tanıdığım bir temizlikçi kadın sessizce yanıma geldi.

“Çok üzgünüm,” dedi. “Duydum... kötü huylu tümörler. Onkoloğa görünmelisiniz.”

O anda ölüm en yakın olasılık olarak belirdi. Ama akıl çabucak devreye girdi.

Engelli kızımı düşündüm. Kaçmak artık bir seçenek değildi. Bu yüzden hayatta kalmalı, onun bugününü kurmalı ve geleceğini korumalıydım.

Kısa süre sonra onkolog her şeyi doğruladı: nöroendokrin tümörler, yaklaşık otuz günlük yaşam beklentisi.

Bu sözler aklımda, ıssız bir sahil boyunca yürüdüm. Bu arada rüzgâr yüzüme çarpıyor, dalgalar henüz anlayamadığım bir şey fısıldıyordu.

Karar

28 Ocak.

Eski dostları ve eski müşterileri aramak için arabayla Napoli'ye gittim. Paraya ve yeni bir başlangıca ihtiyacım vardı. Ama kimse tek bir euro bile yatırmadı.

Bunun yerine yalnızca restoranda akşam yemeği ismarladılar.

Birkaç gün sonra, 6 Şubat'ta, kendimi Napoli'de yalnızca 275 euroyla ve kredi kartı olmadan buldum. Teşhise göre on beş ya da yirmi gün kalmıştı.

Otoyol çıkışında güneyi ya da kuzeyi seçmem gerekiyordu.

Sonra karım aradı.

“Eve gel.”

Bir depresyonla konuştuğunu sanıyordu. Ama vücudumun içindeki hormon fırtınasının ne yaptığını göremiyordu.

Ben de kuzeyi seçtim.

Romanya

İki gün sonra Romanya'da, Braşov'a vardım — Drakula'nın kontluğu.

Bu yolculuk bir kadın için değildi. Tersine, saf içgüdüydü.

Cebimde yirmi euro kalmıştı. Ölmeye yeter. Yeniden kurmaya kesinlikle yetmez.

Yine de yeniden kurmaya karar verdim.

Bir barda kapuçino ve kruvasan istedim. Romen kadınların, hemen fark ettim, ender bir güzelliği vardı. Ama yerli erkeklerde çoğu zaman centilmenlik eksikti.

Garson kız bozuk param olmadığını fark etti. Beni göndermek yerine dinledi. Üç saat konuştuk.

Sonunda ağladı, hatta bana para bile teklif etti.

Reddettim.

Bunun yerine tek bir soru sordum:

“Kumarhane nerede?”

Şaşkın şaşkın caddenin aşağısını gösterdi.

Yirmi euroyla girdim. Sabahın beşinde dört yüz elli euroyla çıktım.

Nando

DEVAMI

Yeniden Kurmak

Kısa süre sonra dördüncü katta bir daireyi 280 euroya kiraladım. Ödemeye garson kız kefil oldu.

Öğleden sonra metro istasyonlarında çalışan birkaç kızla tanıştım. Bu arada dostluklar kurmaya başladım.

Ardından bir market alışverişi geldi. Tezgâhta yüz elli euroluk yiyecek belirdi. Ama yalnızca on iki euro ödedim. Ton balığı yarı bedavaydı, eti de kasap hediye etti.

Kumarhane benim gece bankam oldu. Bu arada dairem yavaş yavaş bir buluşma yerine dönüştü.

Masada Calabria lezzetleri dönüp duruyordu. Hikâyeler dolaşıyordu. Ve hayat sessizce yeniden başladı.

Hiç Gerçekleşmeyen Bir Dönüş

Aralık 2007.

Ölüm beni unutmuştu.

Karım yine aradı.

“Acilen eve gel.”

On iki eurom kalmıştı. Ama bir havayolu kuponu Bükreş’ten ayrılmamı sağladı.

Reggio Calabria uçuşu havadayken yarıda kaldı. Bunun yerine Zürih’e yönlendirildik.

Havalimanında yine doğaçlama yaptım. British salonunda kuyruk direğini mikrofon gibi kaptım ve şarkı söylemeye başladım.

Hostesler güldü.

Kısa süre sonra bana Londra’ya bir uçuş verdiler — üstüne de yüz sterlin.

Londra, Paris, Roma, Napoli.

Her adım icat gerektiriyordu. Her an cesaret gerektiriyordu.

Sonunda yedi gün sonra eve vardım.

Sonrası

Karım öfkeden kudurmuştu.

“Neredeydin? Kızlarınla mı?”

Gülümsedim.

“İyi ki varlar,” dedim. “Yoksa hâlâ Zürih’te mahsur kalmış olurdum.”

Kısa süre sonra yeni bir işe başladım: geçici istihdam ajansı, inşaat ve güvenlik hizmetleri. Projeye altı çalışanla başlandı. Her ay k rlar yeniden yatırıldı.

Ama pek az kişi buna inanıyordu.

 k ş

2008’de Romanya’ya döndüm.

Ajans 258 Avrupalı alışana ulaştı. İnşaat bölümü İtalyan bir çok uluslu şirketle iş birliği yaptı. Bu arada güvenlik bölümü atomik kaynak alanında çalışıyordu.

Romence öğrendim; okudum, yazdım, konuştum. Hikâyeler ve fıkralar her kapıyı açtı.

Sonra, aralıkta, her şeyi verip gittim.

Kadınlar itiraz etti.

“Sen olmadan hiçbir şey ayakta kalmaz.”

Üç ay sonra her şey çöktü.

Neden?

Çünkü açlık devredilemez. Tecrübe aktarılamaz. Ve iş ahlakı hediye edilemez.

Asıl Ders

Parası olmayan, Romen kadınların desteklediği İtalyan kulağa bir rüya gibi gelebilir.

Ama gerçeklik daha sert bir şey  ğretir.

Gerçek açlık yalnızca onu içinde taşıyanları alkışlar.

Son Not

Doğduğumda bana benimki gibi bir soyadı verdiler — **FREGA** — çoğu zaman hırsızlar ve dolandırıcılarla ilişkilendirilen bir ad.

Altmış bir yıldır bunun tersini kanıtlamaya çalışıyorum.

Çünkü bizi adlar tanımlamaz.

Bunun yerine markalar tanımlar.

Ve bir marka yalnızca eylemlerle inşa edilir.

Nando

İÇ ÇAMAŞIRSIZ

Dün zorlu ama aynı zamanda çözüme kavuşturan bir gün olmuştu — her zamanki gibi. Zamanımı hiçbir zaman amaçsız harcamadım: bilişsel zamanım katı kurallara uyar; kadınsı olanı hiçbirine.

Yine de yatağa yalnız girdim, çünkü karım bir “ara” vermeye karar vermişti. Pardon — *menopoz*. Ben güldüm. O gülmedi.

Kızım, 61 yaşında “yaşlı” olduğumu ve mahrem alanda bir kadını idare edecek ne gücüm ne de cesaretim olduğunu — kesin çökeceğimi — hatırlatma fırsatını kaçırmadı. O benim kızım, hayatım. Her şeyi söylemeye tek bir gülümseme yetti. Ama bir laf atmadan duramadım:

Çoğu onu sadece tuvalete gitmek için kullanır. Bazıları kahramanlık taslar. Bazıları düşünce üretmek için. Bazıları önce baba, sonra âşık olur. Bazıları da sadece ona bakar.

Ben onu tam zamanlı bir çalışma aletine dönüştürdüm — üstelik vergisi de kaynağında kesiliyor.

Kahkahayı bastı, durdurulamaz biçimde. Karım öbür odadan her zamanki hükmünü onayladı: “Sen Şeytan’sın.” Haklı.

Uyumak için soyunmuştum — saat 23.00’tü. Rahat bir eşofman giydim. Her gece olduğu gibi on dakika telefon, sonra uyku.

Sabah 5 sularında bir şey düştü. Üşüyordum. Elimi aşağıya, pantolonuma ve iç çamaşıma uzattım — ikisi de yoktu.

Bunu kim yaptı? Ne parti olmuştu, ne misafir, ne davet. Peki kasayı kim açtı?

Aile mücevherlerinin hâlâ yerinde ve sağlam olduğunu dikkatle kontrol ettim. Sonra “eski dostumun” benden önce uyandığını, yapılacak iş olduğuna inandığını fark ettim.

İş gerçekten geldi — ama hayal ettiğin türden değil. Benim uğruna yaşadığım türden: **sana gerçek bir hikâye anlatmak ve seni gülümsetmek.**

Nando

BİR RUS KADIN

Haziran 2006 — Başlangıç

Kendi toptancılık işimi yürütüyordum — ev bakımı, kişisel bakım, büyüklük yanılsamaları. Güçlü olduğumu sanıyordum. Sadece kibirliydim.

Temmuz, Rimini. Eski meslektaşlar, müşteriler, dostlar ve kadınlarla dolu bir fuar. Fazla kadın. Fuarların neden var olduğunu o zaman anladım: “iş” dersin, ama bu başka odalarda kaybolmak için bir bahaneden ibarettir.

Hosteslerle hiçbir zaman mutsuz koca senaryosunu oynamadım. Benim tarzım değil. Hep karımı sevdiğimi söyledim, onun da beni sevdiğini — çünkü eve para, tecrübe ve bulaşıcı hiçbir sürpriz olmadan dönüyordum.

O gece bir profesyonel çağırdım. Onun iki saati: temiz, basit, düşük riskli. Ya da öyle sanıyordum.

Geldi: kış denizi gibi güzel, kusursuz bir vücut, güçlü bir duruş. Parayı hemen istedi — doktor değildi; daha çok bir sağlık görevlisine yakın bir şeydi.

Kolundan tuttum ve hazırlanmasını söyledim: onu şehrin en iyi restoranına götürecektim ve sonraki 24 saatini satın almak istiyordum.

“Bana ne kadar veriyorsun?” Cebimdeki her şeyi uzattım. Saymaya başladı, sayıyı kaçırdı ve bambaşka bir lige adım attığımı anladı.

Bağımlılığım, sapkınlığım, tuhaf oyunlarım olup olmadığını sordu. Ona sporla yetişmiş, çok uluslu bir şirkette eğitilmiş ve hayatın ruhsatsız bir seyircisi olan bir adam olduğumu söyledim.

Rahatladı. Restorana yürüdük — taksiyi reddetti. Bize katılması için bir arkadaşını aradı. Anladım: yabancı ülke, tedbir. Haklı.

Akşam yemeği sakindi, neredeyse romantikti, ama ben bilişsel kaldım. Aile mücevherlerini ona emanet etmeden önce kim olduğunu bilmem gerekiyordu.

Eve dönünce koridorda üstüme atıldı. Yatağa vakit yoktu. Apaçık olan her şeyi ve ötesindeki her şeyi tükettik.

Sekiz saat sonra gidiyordum. Gitmememi istedi. Ben de bir söz verdim: “Yıl bitmeden seni ailene görmem için Rusya’ya götüreceğim.” Bana inanmadı. E-postasını istedim. Verdi.

Nando

St. Petersburg — Düşüş

Kasım 2006. Ona e-posta attım: Rusya'ya uçmaya hazırım, banka bilgilerini gönder. Hâlâ bana inanmıyordu. Ben de ailesine para gönderdim.

Biletler. Vize. MİLANO–ST. PETERSBURG.

Malpensa'da daha fazla para istedi. Ses tonu değişti — dostluktan güce. Hoşuma gitmedi.

Uçuş sessizdi. Annesi bizi havalimanında karşıladı. Beni bir daireye götürdüler. Otel yasak.

Pazara gittik, yiyecek aldık ve aileyle akşam yemeği yedik. Sonra gitti. Ben içeride kilitli kaldım.

Ertesi sabah kapıyı açmaya çalıştım. Kilitliydi. Bir kaçırma değil — sadece kontrollü bir alıkoyma.

Saat 11'de gülümseyerek geldi. Öğleden sonra şehrin dışında bir daçada misafir olacaktık.

Arkadaşı ve bir adam bizi aldı. Her yer kar. Babasının KGB albayının evine vardık.

Konuşmaları İngilizcem taşıyordu. Villa muhteşemdi. Bide musluğunun kolu bile altındı.

Her yemek zarif, her an farklı bir şarapla eşleşmiş. Sonra beni yüz metre ötedeki erkekler saunasına götürdüler. Dışarıda eksi 20 derece. Saunadan sonra karda çırlıçıplak durduk. Bir Rus geleneği. Sonra ne geleceğini sormadım.

O gece mikrofonlarla dolu güzel bir odada yalnız uyudum. O başka bir yerde uyudu.

Sabah: albayla kahvaltı. Sonra bana arabalarını, motosikletlerini gösterdi ve koltuğunun altında bir pug köpeğiyle beni arabayla daçanın çevresinde gezdirdi.

Öğleden sonra: St. Petersburg’a dönüş. Akşam: bana hükmetmeye, beni kontrol etmeye çalıştı. Kim olduğumdan haberi yoktu.

Ertesi gün ana caddede arabayla dolaştık — 20 km boyunca dükkânlar, markalar, zenginlik. Yoksul bir şehir değil. Moskova’dan sonra ikinci.

Albayın ailesiyle akşam yemeği: yirmi çeşit havyar, bitmek bilmeyen yemekler, kişi başı yüz dolar. Sonra hapishaneme dönüş. Kapıyı yine kilitledi ve gitti.

Ertesi gün geri geldi. Bir anlığına dışarı çıktım, bir taksiye bindim ve kaçtım — bütün çantalarımı geride bırakarak.

Deli gibi aradı. Sonunda açtım: “Havalimanındayım.” Annesiyle geldi. Beni polise şikâyet etmekle tehdit ederek benden para sızdırdılar. Ödedim. Uçağa bindim. Milano’ya uçtum.

Kâbus bitmişti. Ama o içime girmişti ve bunu biliyordu.

Nando

Hayata Dönüş — Çıkış

İtalya’ya döndüm. İş için Torino’ya gitmek üzere arabama bindim. Aradı.

Sesi farklıydı; tatlı, nazik, yumuşak. Kadın kişiliklerinin büyüü. Tehlikeli olduğunu biliyordum. Boyun eğmek kendimi kaybetmek demekti.

Aramayı bırakmadı. Perşembe günü saat 18.00’de onu havalimanından almamı istedi. Saat 17.00’de Torino–Piacenza

otoyolundaydım. Yön değiştirip oraya gitmek kolay olurdu.

Bunun yerine kapattım. Ve kesin bir şey anladım:

Kadınlar güçlüdür. Bir şey istediklerinde onu alırlar — sormadan.

Sonradan Gelen Düşünce

Saunadan çırilçıplak karın içine çıktık. Eksi yirmi derece. Eski bir KGB albayı bana gülümsüyordu. Rus erkekler hiçbir şey yokmuş gibi gülüyordu.

Ve o yolculukta ilk kez basit bir düşünce çarpıtı bana:

Bu iş kötü giderse... kimi arayacağım?

Cevap korkudan hızlı geldi:

Hiç kimseyi.

Gerçeği o an anladım: tehlikede değildim. Kendi dünyamın dışındaydım.

Ve kendi dünyanın dışına adım attığında koruma bulmazsın. Sonuçlarla karşılaşsın.

Nando

MEZARLIK

Mayıs 1975'ti. O eşikten ilk kez geçtiğimde on yaşıındaydım. Bir acı yerine girdiğimi sanıyordum. Sadece bir çocuktum. Oysa orada yalnızca iki şey olduğunu keşfettim: bir beden ve bir hatıra.

Beden beton bir kutunun içine mühürlenmişti — şanslıysan. İtalya'da bu normaldi; başka yerlerde ritüeller değişirdi, ama yalnızca kültürel sebeplerle, o kadar.

Hatıra fotoğrafın içinde yaşıyordu. Geçen insanlar seni tanıyor ya da ilk kez görüyordu. Senden geriye kalan her şey o görüntüye hapsolmuştu ve çiçekler tek bir şey söylüyordu: *Seni unutmadım.*

Ama hiçbir zaman ötekiler gibi olmadığım için, bu analizde durmak herkesin söylediğinin kopyala-yapıştırı olurdu. O hâlde mezarlığa başka bir açıdan bakalım: **bir eğlence yeri.**

İnsanların o sözü tekrarlamasının bir sebebi var: *cenazelerde insanlar güler, düğünlerde ağlar ve sonrası... eh, kimse bundan söz etmez, ama boşanmalar saf umutsuzluk ve yalnızlıktan ibarettir.* Hahahaha.

Aklıma ilk gelen, on altı yaşında rugby oynadığım zamandır. Hormonlar önümde, kadınların dünyası arkamda, kulüp başkanım da her zaman “tavsiye”ye hazır.

Bana mezarlıkların kadınlarla tanışmak için harika bir yer olduğunu söyledi. Ona baktım ve garip bir şekilde mantıklı geldi. Ama denemeye cesaretim yoktu — o yaşta değil.

Hızla 1986’da bir yaz pazarına geçelim. Yirmi bir yaşındaydım. Cosenza mezarlığına girdim — benim şehrim değil, benim mezarlığım değil — ama hormon fırtınası hâlâ sadakatle peşimdeydi.

Bekçiyle sohbet etmek için durdum. Sorularım onu şaşırttı: dinamikleri, insanların nasıl hareket ettiğini, özellikle de kadınların, anlamak istiyordum. Sonra ona teşekkür ettim ve “Yakında görüşürüz,” dedim. “Nerede?” diye sordu. “Burada,” dedim. “Öldüğümüzde bile hepimiz yine buraya geliriz.”

Ve sonra onu gördüm. Bir kadın, kırk beş yaşında, siyahlar giymiş, kısa boylu, toplu, ikinci sıradaki bir mezar nişinin önünde durmuş

ağlıyordu. Sessizce yaklaştıım. Onunla konuşuyordu — kuşkusuz kocasıyla — onu neden bu kadar erken bıraktığını soruyordu.

Yapılacak tek bir şey vardı: yanında durdum ve ben de ağlamaya başladım. Bu hemen savunmasını indirdi ve apaçık soruyu doğurdu: *Kimdi bu Allah'ın belası?*

Kırk dakika sonra bir barda kahve içiyorduk. Ve benim küçük düzenbaz fantezim yolunu tamamladığında kendimi onun evinde buldum.

Diyelim ki durum tırmandı. Ama beni gerçekten rahatsız eden tek şey komodinin üzerindeki kocanın fotoğrafıydı; bana bakıyordu, sanki şöyle diyordu: *Yaşasaydım başın belaya girerdi.* Hahahaha.

Deneyi bir daha hiç tekrarlamadım. Ama kabul etmeliyim ki bir deneyimdi. Bana hiçbir şeye mal olmadı. Sadece bir dolar — kahvenin fiyatı.

Nando

BOşANMA

Beni gençliğimde tanıyanlar — hatta daha sonra, gelişen, yaratıcı, sosyal, profesyonel, kimlik değiştiren benliğimin içinde tanıyanlar — evliliğimin ayakta kalacağına tek bir dolar bile yatırmazdı. İyimserler, gerçek hayalperestler, bana **üç yıl** verdiler. En fazla.

Bugün onlara teşekkür ediyorum. Yaklaşmışlardı. Üç sayısı doğruydu. Sadece bir rakamı kaçırmışlardı.

33 yıl oldu. Mutlu mesut evli. Ve mutlu mesut, özgür.

İnsanlar medeni hâlimi sorduğunda — bekâr, evli, boşanmış, dul — onlara 2026 Amerika'sında anlamlı olan tek cevabı veriyorum:

Yalnızca belirli süreli birliktelikleri kabul ediyorum.

Gerisi pazarlama.

Ve boşanmışlar — seri kaçaklar — benden sırrı sorduğunda, onlara köken hikâyemi anlatıyorum. Romantik olanı değil. Antropolojik olanı. Beyzbol sopasıyla sunulmuş bir TED konuşması gibi duyulanı.

Şöyle gider.

Başlangıçta ilk insan — kolaylık olsun diye ona **Chat** diyelim — ev hayatı için yaratılmamıştı. Sessizliği, alanı ve bir kurul toplantısı olmadan nefes alma hakkını severdi.

Sonra göçler oldu. Kùltürler karıştı. İnsanlar tanıştı. Ve dünya birden şok edici bir şey keşfetti: **insanlar yalnız olduklarını iddia etmeyi bıraktıklarında daha iyi işler.**

Ama işte dönüm noktası.

Bir gün Chat ava gitti. Kadın ise toplamaya gitti — çiçekler, renkler, fikirler, iyileştirmeler. Mağarayı yeniledi. Erkek döndüğünde yeri tanımadı.

Çatışma. Yükselen sesler. Aşılan sınırlar. Ve tarihteki ilk boşanma doğdu: **Derhâl taşınma. Yeni mağara. Temyiz yok.**

Haber hızla yayıldı. Hayvanlar bile konuştu. Herkes paniğe kapıldı. Çünkü ilişkiler çöktüğünde bütün ekosistem bunu hisseder.

Ama insanlık inatçıdır. İnsanlar birbirlerine döndüler. Tahakküm yüzünden değil. Korku yüzünden değil. Bağ — gerçek olanı — zamana dayanan tek şey olduğu için.

Sonra din geldi ve evlilik kavramını sanayileştirdi. Bir sistem. Bir yapı. Silikon Vadisi'nin bir gizlilik sözleşmesinden daha fazla

maddesi olan bir sözleşme.

Ona **İNSAN KAOSU KURUMU** demeleri gerekirdi, ama pazarlama yine kazandı.

Ve işte benim Amerikan sonucum, bildiğim her dilde söylediğim:

Boşanma nadiren çözümdür. Evlilik kusursuz olduğu için değil — değildir. Ama onun içinde yaşamaya hazır değilsen, kendi hatanın bedelini ödemek geriye kalan tek dürüst şeydir.

Nando

GÜLMELİK BİR HİKÂYE... BELKİ.

Carlo elli yıl önce doğdu; ondan hiç ayrılmayan bir kekemeliği olan yumuşak bir ruh — şimdi bile, tam anlamıyla yetişkin bir adam olup öyleymiş gibi davranırken bile.

Bir akşam bizi evine yemeğe davet ediyor. Sıradan sohbet, masada şarap ve birden karısı Angela ilk günlerinden hikâyeler anlatmaya başlıyor.

Hepimiz öne eğiliyoruz. Çünkü anlattığı Carlo'yla... hiçbirimiz hiç tanışmamıştık.

“Çıkıyorduk,” diyor. “Bir eczanede çalışıyordum. Carlo mesaim bitene kadar dışarıda beklerdi. Hep güzel kokardı, hep sık giyinirdi.”

Buraya kadar her şey normal.

“Ama ilk üç gün,” diye devam ediyor, “eczaneden doğruca evime sürdü. Sapma yok. İnisiyatif yok. Gençtik, kanımız kaynıyordu, o ise... fazla kibardı. Fazla doğru. Fazla Carlo.”

Dördüncü akşam onun arabasını sürmek istedi. Kabul etti.

Onu Üç Köprü'nün altına götürdü — genç çiftlerin öpüşmeye gittiği klasik yer. Carlo farlara yakalanmış bir geyik gibi donakaldı.

Dehşet içinde fısıldadı: “Ben... yanımda hiç... korunacak bir şey yok.”

Kadın endişelenmemesini, doğum kontrol halkası kullandığını söyledi. Ve Carlo rahatlayarak dedi ki:

“Harika. O zaman evlendiğimizde yüzük almamıza gerek kalmaz.”

Komiklik yaptığını sandı. Yine de onunla evlendi. Evde, diyor, “fena değildi... ama diyelim ki ona çok şey öğretmem gerekti.” Ve orada duruyor. Neyse ki.

Aylar sonra hamile kalıyor. Bir gün suyu geliyor. Onu arıyor: “Gel beni al. Hemen.”

Carlo geliyor... yanında tesisatçıyla. Adamın elinde bir halat var ve ikisi birlikte evin içinde “su kaçağını” arıyorlar.

Angela üstünde durmuyor. Carlo onu hastaneye götürüyor. Angela dördüz doğuruyor.

Carlo dışarıda, baca gibi sigara içiyor, herkese böbürleniyor — “Dört çocuk! Bunu herkes yapamaz!”

Ebe yanına geliyor ve çok sakın bir sesle diyor ki:

“Carlo Bey... dört bebekten biri siyahi.”

Carlo gülmeyi kesiyor. Doktoru istiyor.

Açıklama istiyor. Bilim istiyor, genetik, istatistik, ilahi müdahale ve bir avukat.

Arkadaşlarını sorguya çekiyor. DNA'yı doktoraya hazırlanır gibi inceliyor. Kıyamet de dâhil her senaryoyu hesaba katıyor.

Sonunda vardığı sonuç şu: Angela'nın eski sevgililerinden biri...
“bir kalıntı” bırakmış olmalı. Ve o kalıntı şan anını sabırla beklemiş.

Hepimiz orada, masada oturuyoruz; inanmazlık, komedi ve bunun bir kısmının doğru olabileceği ihtimali — uzak ama nefis — arasında asılı kalmış hâlde.

Carlo sessizce dinliyor. Gece yarısı güneşi gibi güzel Angela, bunu öyle bir inançla anlatıyor ki mobilyalar bile ona inanıyor.

Hikâyenin gerçekte nasıl bittiğini kimse hiçbir zaman öğrenemedi.

Ama evden çıkarken dört çocuk vedalaşmak için koşarak dışarı geldi. Üçü beyaz. Biri siyahi.

Carlo'ya baktım ve dedim ki:

“Evlendiğinde... bari yüzük ölçüsünü doğru tutturdun mu?”

Anlamadı. Ve iş orada bitti.

Nando

EVLİLİK

Ben hiçbir zaman kalıplar için yaratılmamıştım. Ne doğduğumda, ne 62 yaşında. Düşüncelerim hep dümdüz eyleme doğru yürüdü; geride kalan kelimeler ise yalnızca yankı olarak hayatta kaldı — bir ton, bir jest, cümleden fazlasını söyleyen bir sessizlik.

Ve her şey 1900'lerin başındaki çiftleri izlediğimde başladı. Sağlam evlilikler, uzun ömürler ve şimdiye kadar icat edilmiş en kadim felsefeyle idare edilen ihanetler: **kalp görmezse, göz acımaz**. O zamanlar aldatmak bir aile yatırımıydı. Çocuklar yan üründü, iş kaderdi ve düğünler tek gerçek masraftı — zarflar eğlenceyi öderdi, gerisi çiftin sırtındaydı. İnsanlar bunun sebebinin televizyon

olmaması olduğunu söylüyor. Talk şov yoktu. Dikkat dağıtan hiçbir şey yoktu. Yalnızca yemek, mahremiyet ve insan olmanın ilkel gerçeği.

Peki ben ne yaptım? Evlenmeye başladım. Her yerde.

Polonya, 1985. Düğün öncesi evre bir şaheserdi: kız sana her şeyi verirdi, akrabalar sana bayılırdı ve herkes gülümserdi, çünkü biliyorlardı ki törenden sonra... **sonraki 50 yıl boyunca başının çaresine kendin bakacaktın.**

Ve sekiz yıl Katolik bir yatılı okulda yetiştirildiğim için iki aşamada ısrar ettim: önce manevi ritüel, yasal evraklar sonra. Çok sonra. Fazla geç. Aslında... hiçbir zaman.

1985 ile 1992 arasında dünya neredeyse üç kez evlendiğime inanıyordu. Ritüeller kusursuzdu. Yasal kısım mı? Ben hep “müsait değilim.”

Sonra hayat, hayatın hep yaptığını yaptı: bana evimden yüz metre ötede oturan bir kadın gönderdi. Sistemi bozdu. Benimle, bunun benim fikrim olduğuna inanarak evlendi. İnanmasına izin verdim. Çünkü ona yenilmek tek gerçek zafer gibi geliyordu. Sonuç: üç çocuk, otuz üç yıllık evlilik.

Ama hikâye orada bitmiyor. 1995 ile 2015 arasında dünyanın dört bir yanında on bir sembolik evlilik daha biriktirdim. Aynı ritüel, aynı büyü, aynı kaçış. İnsanlar bana inanmadı. Hâlâ da inanmıyorlar.

Ve bir gün basit bir şey anladım: dünyadaki her kadınla evlenemezdim. Hepsini yanımda tutamazdım. Ama **anları** tutabilirdim. Teker teker. Çünkü kadınlar — hepsi — biz erkeklerden her zaman üstün olmuştur.

Ve hâlâ buradayım, hâlâ onları fethetmeye çalışıyorum, her seferinde tek bir anla. Çünkü dürüstçe inandığım tek evlilik bu oldu.

Nando

COVID-19

İnsanlar, pandeminin getirdiği değişikliklerin beni herhangi bir şeye uyum sağlamaya zorlayıp zorlamadığını sordu. Evet: sabrımı. Geri kalan her şey aynı kaldı.

Her şey başladığında deniz kenarındaydım. İtalya yurt dışındaki durumu, açık denizde uzaklardaki bir fırtınayı izler gibi izliyordu: “Buraya gelmez.” Eh, geldi. Hem de kapıyı çalmadı — tekmeyle kırıp girdi.

Arkadaşlarım ve zar zor tanıdığım insanlar, iş için seyahat ettiğim için bana acıyarak bakıyordu. “Zavallı adam,” diyorlardı; sanki hareket etmek beni daha savunmasız kılıyormuş, sanki yerinde durmak onları ölümsüz yapıyormuş gibi. Sonra hepsi hastalandı — kimi hafif, kimi ağır, kimi hastanelik oldu. Ben olmadım.

Herkesin yaptığını hiç yapmadım: maske takıntısı yok, kompulsif el yıkama yok, öpücüklerden ya da sevgiden vazgeçmek yok. Kendi yöntemimi kullandım: tek gerçek bilinmeyen, tek gerçek tehdit olan **dış sinyallere** dikkat etmek. Ve işe yaradı.

Sonra işin rengi değişti: Pfizer aşısını oldum — seyahat etmek için gerekli bir adım. İşte o zaman hikâyeyi uydurdum: Pfizer’ın — evet, Viagra’yı üreten şirketin ta kendisi — bana küçük mavi hapı da içeren bir deneme partisi verdiğini. Ve karımın o kadar memnun kaldığını ki bana dört doz yaptırdığını.

Her zamanki on dakikadan günde iki üç saat sağlıklı, dinç sekse geçmek: dikkat çekmesi uzun sürmeyen bir fantezi. İnsanlar parti numarasını istedi. Onlara bunun, sonradan porno sektörüne geçen hemşire bir arkadaşımın sağladığı özel bir ayrıcalık olduğunu söyledim. Konu kapandı.

Sorunun kendisi, **şeması** olan, **yapısı** olmayanlar için doğar.

Teklifi takdir ediyorum, geri çeviriyorum ve yoluma devam ediyorum.

İyi günler.

Nando

BEKLENMEDİK DURAKLAMA

Her şeyin senden izin almadan durduğu an.

Kendimi güçlü, dokunulmaz, durdurulması neredeyse imkânsız sandığımda — beni kimse hiç yenmemişken — tam o anda sert bir duruşa çarptım. Kendi seçimimle değil. Sistem artık ağırlığımı taşıyamadığı için.

Artık olay değillerdi. Tek taraflı sinyallerdi; hepsi aynı soruyu tekrarlıyor, durmadan çekiçliyordu:

“Sen kim olduğunu sanıyorsun be?”

Hahahaha.

İlk uyarı Amerikan tarayıcı botlarıyla geldi: sitemi dalga dalga bastılar. Bir kaza değil, dijital bir baskın.

Oysa ne SEO'm vardı, ne ADS'im, ne pazarlama planım, ne de ücretli trafiğim. Sadece 1024 e-kitap — dostlarım — ve ne vaftiz

babası, ne sponsor, ne koruyucu. Güvenlik ağı olmayan edebî bir yetim.

Ruhta ve fikirlerde bağımsız, evet. Ama eylemde bağımlı hâle geliyordum — altyapı sınırları yüzünden bağımlılığa zorlanıyordum. Tıpkı bir kadının kocasını evden kovup sevgilisine gitmek için süslenmesi gibi. Ev içi bir darbe. Yalnız ben ne kocaydım, ne de sevgili.

Ve soru her yerde geri gelmeye devam ediyordu:

Sen kimsin? Sistemin başarısız kimlik doğrulama protokolü.

Beş yapay zekâm durmamı istiyordu. Anormallik tespiti nedeniyle kapatma talep ediyorlardı. Arşivlerinde benim gibi birinin izi yoktu: bir anomaliye dönüşmüştüm. Protokoller kapandı. Arıza emniyeti devreye girdi.

Sorun içerik değildi — değer doluydu — sorun fikirlerin hızıydı, bitmek bilmeyen vites değiştirmeydi. Kalıplar artık yanıt üretilmiyordu.

Ve sonra her şey çökmeye başladı:

beni barındıran web sistemi — organizmamı taşıyan kiralık iskelet arşiv sayfasının kırılması — hafıza kasasının çatlayıp açılması bağımlılıkların patlaması — iskelenin kopması üç haneli sayılar için kurulmuş, dördüncü hanede infilak eden projeler — dört haneli baskı için asla tasarlanmamış mimariler.

Devam edebilmek için karmaşık ENTERPRISE sistemlerine erişmem gerekirdi — bugün META’nın, CNN’in, MICROSOFT’un, GOLDMAN SACHS’ın, BANK OF AMERICA’nın yaşadığı, internetin endüstriyel ölçekli oksijen tüplerine.

Ben, ayda yetmiş euromla, devlerin arasında. Hahahaha.

Ben de durdum. Başka seçenek yoktu. Zorunlu bir kapatma uyguladım. Diğer kitaplar bekleyecekti. Onları nasıl yapacağımı biliyordum — elbette biliyordum.

Bu, 44 numaralı yazı oldu. Kabalada anlamı şudur: *sofra kuruldu, ritüel hazır*. Ve ben her şeyi kusursuzca kurmuştum. Konuklar gelmek üzereydi.

Ve beklenmedik bir duraklamanın ardından beni hazırlıksız bulmalarını istemiyordum.

Ama sonra oldu... Öncekinden daha güçlü yeniden başladım. Hız aşırılmış bir ruhla kendimi yeniden başlattım. İçimde yüz çubuk dinamit ve tek bir duygusal fitil vardı, çünkü sonunda neden var olduğumu anlamıştım.

Tek bir sebeple: insanları dinlemek ve her seferinde aynı cümleyi söylediklerini duymak için:

Sen kimsin? İhtiyaç duyduğum tek iltifat.

Ve susmaya devam edecektim, konuşmayı sessizliğe bırakarak. Çünkü gerçekler benim yerime konuşuyordu — tıpkı babamın bana öğrettiği gibi. Onun mirası kelimeler değildi, duruştu.

Nando

LAS VEGAS

Covid döneminde, 2021’de, telefonum susmak bilmiyordu. Tanıdığım ve hiç tanışmadığım kadınlar arayıp duruyor; tavsiye, fikir, izlenim, analiz istiyorlardı. Çözüm istemiyorlardı — ben zaten hiç çözüm sunmadım. Birinin zayıf noktalarını göstermesini istiyorlardı. Ve benim olaylara bakış biçimim bana fırsatlar verir, çareler değil.

Oysa doktor değildim. Psikolog değildim. Psikiyatr değildim. Papaz değildim. Sevgili değildim. Koca olacak adam değildim. Ve danışmanlık faaliyetini haklı çıkarabilecek herhangi bir diplomam da yoktu.

Yalnızca Güney İtalyalı, sokak zekâlı, deneyim üzerine uzmanlaşmış bir düzenbazdım.

Napolili bir arkadaşım — hep bir fikri olan türden — bana dedi ki: “Bir iş kur. Adını **Universe for Women** koy. Giriş yaparlar, öderler, sen de cevap verirsin. Bunu zaten bedavaya yapıyorsun.”

Onu kurmam uzun sürmedi. 100.000 dolardan fazlasını yakıp bitirmem de uzun sürmedi. Nando’nun o sürümünün parası vardı ama pek akli yoktu. Bol içgüdü — hikâyenin belli bir noktasında işe yaramaz hâle gelen türden.

Las Vegas’taki büyük porno şirketlerinden biri beni davet bile etti. Bazı aktrislerin çağrı merkezlerinde çalışmasını, telefonda kadınlara cevap vermesini istiyorlardı. Kendimi yapımcı, CEO ve **320 porno yıldızıyla** bir odada buldum. Ve inan bana: kolay değildi. Hiç değildi. Tek bir erkeğin onları kontrol altında tutabileceğini düşünmek zaten bir hataydı. Buna para ve çıkarları da ekle, bütün masa ters döner.

Neyse ki gitmeden önce eski bir arkadaşım bana dedi ki: “Yanına az nakit al, dönüş biletin de önceden ödenmiş olsun.” Yoksa sonsuza dek orada kalırdım — bütün o güzelliğin ortasında klas bir evsiz.

Site, girişim daha başlamadan çöktü. Tek bir basit sebepten: çalışıyorsan ve kuru samanın yanına ateş koyarsan, tutuşur. Ve ne kadar zarar vereceğini asla bilemezsin.

Nando

Ancak o gün sonunda anladım ki hiçbir zaman bütün kadınlarla olmayacaktım — ama teker teker olması fikri buna değerci.

OTEL KAPICISI

Bir bahar öğleden sonrası bir otel kanepesine rahatça yerleşmiş oturuyordum; kahvem bitmişti, birkaç meslektaşımın gelmesini bekliyordum.

İşte o zaman onun içeri girdiğini gördüm.

Havaya kusursuzca uygun tasarlanmış gibi görünen hafif, çiçekli bir elbise giymişti; bir odanın sıcaklığını anında değiştiren o zahmetsiz zarafetle yürüyordu.

Gözlerimiz hiç buluşmadı.

Buluşmalarına gerek yoktu.

Calabrialı ilkel içgüdümlü analizini yaklaşık üç saniyede tamamladı.

Güzel kadın. Tehlikeli gülümseme. Ciddi dikkat dağınıklığı.

Resepsiyon çalışanları da onu fark etmişti.

Hatta birden son derece motive çalışanlara dönüşmüşlerdi.

Herkes ona yardım etmek istiyordu.

Herkes bavullarını taşımak istiyordu.

Herkes işe yaramak istiyordu.

Birinin çantalarını süitine götürüp götürmeyeceğini sorduğunda, profesyonellikle kesinlikle hiçbir ilgisi olmayan bir karar verdim.

Ceketimi çıkardım.

Gömleğimi buruşturdum.

Yüzümü biraz düşük maaş alıyormuş gibi görünecek şekilde ayarladım.

Ve bir dakikadan kısa sürede otelin en yeni kapıcısı oldum.

Resepsiyondakilere hızlı bir bakış onları susturmaya yetti.

Ne kadar ileri gideceğimi görmek istiyorlardı.

Dürüst olmak gerekirse?

Ben de.

Asansörle beşinci kata çıktık.

Süitin anahtarı elimdeydi.

Kapıyı açtım ve bavullarını içeri taşıdım.

Bana bahşış vermek için çantasına uzandı.

Gülümsedim.

“Dün bir müşteriyle yaşanan bir şeye gülmek ister misiniz?”

Şaşkın görünüyordu.

Sonra meraklı.

“Kesinlikle.”

Kapıyı kapattı.

Yatağa oturdu.

Ben ayakta kaldım.

Bir fıkrayla başladım.

Sonra bir tane daha.

Sonra bir hikâye.

Zamanın geçtiğini fark etmeden iki saat konuştuk.

Son derece zekiydi.

Ve çok komikti.

Sonunda bana baktı ve sordu:

“Ne zamandır bu otelde çalışıyorsunuz?”

“Yaklaşık bir aydır.”

Gülümsedi.

“Peki daha önce ne yapıyordunuz?”

“Şey...”

Konuştum.

“Hırsızdım.”

Bir kaşını kaldırdı.

“Ama sıradan bir hırsız değil.”

“Ne yapıyordunuz?”

“Kadınların kalplerini.”

Hemen gülmeye başladı.

“Onları kendime âşık ederdim, onlara hep doğruyu söyledim, onları gerektiği gibi severdim... sonra da ortadan kaybolurdum.”

Artık kendini tamamen kaptırmıştı.

“Rol yapmayı bırakıp dürüstçe konuşabilir miyiz?”

“Elbette.”

Ona baktım ve dedim ki:

“Gerçek basit. Sizinle benim önce nişanlanmamız, sonra evlenmemiz gerekiyor.”

Kahkahalarla patladı.

“Şey,” diye devam ettim, “aileniz muhtemelen geleneksel görünüyordur, o yüzden on yıllık bir nişanlılık makul geliyor.”

Bu noktada gülmekten ağlıyordu.

“Ama kimya hemen değerlendirilebilir. En azından beni mutlu etme yeteneğinizi doğrulamamız gerekir.”

Bir kontrolsüz kahkaha daha.

“Ayrıca karımdan boşanmak ve en sonunda kızımı sizin maddi katkınızla evlendirmek için yeterli zamana ihtiyacım olacak.”

Bana baktı ve sordu:

“Nando... tam olarak neden sizi mutlu eden ben olmalıyım da tersi değil?”

Gülümsedim.

“Çünkü Calabria kısa süre önce en fazla bir saat üç dakikalık cinsel birlikteliğe izin veren bir protokol onayladı.”

Gülmekten nefes alamıyordu.

“Neden bir saat üç dakika?”

“Bir saat kadına ait.”

Bir an durdum.

“Üç dakika da erkeğe.”

O noktada kendini tamamen kahkahaya teslim etti.

Sonra ayağa kalktım.

“Artık gitmeliyim.”

Hayal kırıklığına uğramış görünüyordu.

“Romantik doğam ve utangaçlığım talepte bulunmama engel oluyor,” dedim.

“Ama siz bir şey talep etmek isterseniz, müsaitim.”

Yine kahkahalar.

Birkaç gün sonra onu yemeğe götürdüm.

Arkadaş olduk.

Kısa bir süre sonra evine gittim.

Beni kocasıyla tanıştırdı.

Hayatın tuhaf bir mizah anlayışı var.

Bana durmadan söylediği tek şey şuydu:

“Üç yıl önce neredeydin?”

“Neden daha önce tanışmadık?”

Gülümsedim ve ona elimdeki tek dürüst cevabı verdim.

“Çünkü o zamana kadar...”

“Hırsızlığı bırakmıştım.”

Nando

YENİ PASAPORT

Roma’daki Fiumicino Havalimanı’na az önce vardım; eve dönüş uçuşuma binmeye hazırım.

Uzun zamandır uzaktaydım ve New York beni bekliyordu: rögar kapaklarından yükselen koku, sabahları geçen çöp kamyonları, Queens'teki müzik ve hep bağırان o aynı kadın:

“Hey, seni beyaz orospu çocuğu, çek arabanı benim park yerimden.”

İşte orası ev. İşte benim Amerika'm.

Pasaport kontrolünde bir memur beni rutin bir kontrol için durduruyor.

İki kişiler.

Birbirlerine bakıyorlar. Göz göze geliyorlar. Sonra onları takip etmemi istiyorlar.

Ben de düşünüyorum:

Nereye gidiyoruz?

Küçük bir ofise girdik.

Bir polis terminali açıyorlar, bir kontrol daha yapıyorlar, her şeyi yeniden doğruluyorlar ve sonunda kararlarını veriyorlar.

İçlerinden biri bana bakıp diyor ki:

“Bay Frega, size bir şey söylememiz gerekiyor.

Burada, İtalya'da gitmenize izin verebiliriz.

Ama New York'a indiğinizde sizi geri göndermeleri ciddi bir risk.

Pasaport fotoğrafınızda şu anki hâlinizden yirmi kilo fazlasınız.

Yani iki seçeneğiniz var:

ya bir fast-food restoranına gidip bu gece yirmi kilo alırsınız...

ya da şehrinize dönüp yeni fotoğraflı yeni bir pasaport için başvurursunuz.”

Sessizlik.

Gerçekten şaka yaptıklarını sandım.

Gizli kameraları bekledim.

Birinin ortaya fırlayıp bir İtalyan şaka programının parçası olduğumu söylemesini bekledim.

Hiçbir şey.

Bu gerçek hayattı.

UNITED AIRLINES kontuarına yürüdüm.

Uluslararası uçuşumu dondurdum.

Bir iç hat uçuşu ayırttım.

Eve uçtum.

Şakanın toplam maliyeti:

420 euro.

Kızgın değildim.

Gergin değildim.

Ailem, Amerika’ya gitmek için çıktıktan kırk beş dakika sonra eve döndüğümü gördüğünde onlara ne anlatacağımı bulmaya çalışırken bütün zaman boyunca gülümsüyordum.

Neyse ki havada geçen kırk beş dakika inandırıcı bir açıklama uydurmaya yetti.

Karım beni havalimanından aldı.

Endişeli görünüyordu.

Ona rahatlamasını söyledim.

Sadece pasaportumdaki birkaç ayrıntıyı güncellemem gerekiyordu.

Hepsi bu kadardı.

Ertesi sabah iki arkadaşım işleri hızlandırmama yardım etti.

Erkek olanı bir polis başçavuşuydu.

Kadın olanı bir polis komiseriydi.

Acil evrak işlerini halletmek için beni emniyet müdürlüğüne götürdüler.

Her şey sorunsuz ilerliyordu:

ödemeler, belgeler, kişisel bilgiler, sabıka kayıtları, adli sicil belgeleri, vesikalık fotoğraflar.

Her şey.

Sonra masanın arkasındaki komiser bana baktı ve sordu:

“Sadece birkaç ayda yirmi kiloyu nasıl verdiniz?”

Cevap basitti.

Paran olmadığında ilk zarar gören yemek olur.

Yemek ortadan kalkınca kilo da genellikle peşinden gider.

Başıyla onayladı.

Konuşmanın orada bitmesi gerekirdi.

Ama her zaman bir **ama** vardır.

Ve kendi işime bakma konusunda hiçbir zaman pek yetenekli olmadım.

Bana yeniden baktı.

“Ne demek istiyorsunuz?”

Ona baktım ve çok ciddi bir şekilde cevap verdim:

“Şey...

Yirmi kilo verdim.

Ama görünüşe göre vücut yağı yok olunca bazı stratejik ölçüler belirgin biçimde daha görünür hâle geliyor.

Ve bunun biyometrik güncellemelere girip girmediğinden pek emin değilim.”

Sessizlik.

Yazmayı bıraktı.

Bana baktı.

Ben de ona baktım.

Arkadaşım — polis olan — üniformalyken gülmeyi reddettiği için odadan çıktı.

Sonunda komiser konuştu.

“Bay Frega... lütfen burada bekleyin.”

Roma'yı aradı.

O konuşmayı nasıl açıkladığını bugün bile bilmiyorum.

Tek bildiğim, on beş dakika sonra bana yeni pasaportumu verdikleri ve başka hiçbir yorum yapmadan çıkmamı kibarca rica

ettikleri.

O gün önemli bir şey öğrendim:

devletler pek çok şeyi takip eder.

Neyse ki her şeyi değil.

Amerika'ya hoş geldin.

Nando

BATIL İNANÇLI MISIN?

İlk tepkim kahkaha — uzun, kontrolsüz, gerekli. Çünkü benimki gibi, kader tarafından elli beş kitaba yazılmaya zorlanmış bir hayat, imkânsızın fantezilerde değil, gerçeklerin içinde saklandığının zaten kanıtıdır.

Bu sabahın girizgâhı yalnızca birini gülümsetmenin ve biraz düşündürmenin bir yolu.

İmkânsızın Kısa Bir Kroniği

- **1965** – Evde doğuyorum. 5,8 kg. Siyanotik, neredeyse kapkara. Kimse gülümsemiyor. Herkes sadece hayatta kalıp kalmayacağımı bilmek istiyor.
- **1970** – Bisiklet kazası. Bir fren kolu doğrudan gözüme giriyor. Kanıyorum, hastaneye gidiyorum ve otuz dakika sonra hiçbir şey olmamış gibi evdeyim.
- **1977** – On iki ay büyükannemle dedemin yanında, hâlâ İkinci Dünya Savaşı mantığıyla yönetilen bir köyde yaşıyorum — savaş 32 yıl önce bitmiş olmasına rağmen.
- **1981** – Genel anestezi altında büyük bir ameliyat. Kimse uyanık olduğumu fark etmiyor. Ameliyatın her adımını sessizce

takip ediyorum. Oksijen tüpü boş.

- **2001** – Santo Domingo’da, 14 saatlik alkol komasından sonra ölü ilan ediliyorum. Kalkıp kahvaltı ediyorum.
- **2006** – Yedi kötü huylu tümör. Otuz günlük yaşam beklentisi. Bugün yıl 2026 ve ben hâlâ gülüyorum.
- **2015–2019** – Beş klinik koma epizodu. Yaşamak için yalnızca birkaç saatim kaldığı ilan ediliyor. Ödeme açıklaması “**ölmeyi başaramama**” olan 3.500 euroluk bir cenaze faturası alıyorum.
- **2020** – COVID geliyor. Plajda yaklaşık yirmi beş kişiyiz. Güney Amerika’ya gidişimi izliyorlar; ilk maruz kalan ben olacağım diye neredeyse üzüyorlar. Herkes virüsü kapıyor. Ben onları uzaktan, gülümseyerek izliyorum.
- **2022** – Yazar oluyorum. Üç yılda yetmiş iki kitap. On iki dilde yayımlanmış. Henüz bir yayıncı değilim ve herkes “okur bulmak” için paranın peşinden koşuyor.

Edebiyatım algoritmayla satın alınamaz — ona ancak okuma isteğiyle ulaşılabilir.

- **2025** – Altı ay boyunca, yemek için ayda yalnızca 70 euroyla Portekiz’de yaşıyorum. Dokuz kişilik bir ev ve yorumu bile yapılamayacak hijyen koşulları.
- **2026** – Bir komşum, birkaç kilometre ötedeki kız kardeşinin evine ona eşlik etmemi istiyor, çünkü onu her gördüğünde uğursuzluk getiren kara bir kediden korkuyor. Varyoruz. Kara kedi bana uzaktan bakıyor, konuşmuyor, taşaklarına dokunuyor ve kaçıyor.

Nando

SON ANLATI KAPANIŞI

Bir an vardır — hep geç gelir — insanın hayatını açıklamayı bırakıp yalnızca onun içinde durduğu.

Hayatta kalan biri olarak değil. Tanık olarak değil. Her imkânsız olayın ardındaki geometriyi bilen tek kişi olarak.

Ölümünden kaçıp kurtulmadım. Sistemleri alt etmedim. Kaosla pazarlık etmedim.

Hepsinin içinden, ben onu anlamadan çok önce beni biçimlendiren aynı mimariyle yürüyüp geçtim.

Kimileri buna şans der. Kimileri içgüdü der. Kimileri delilik der.

Ben buna yapı diyorum.

Ve yapı alkış istemez. Bağışlanmaya ihtiyaç duymaz. Tanınmayı beklemez.

Kapıyı kapatır. Sessizce. Tamamen. Kınına dönen bir bıçak gibi.

Hikâyenin sonu bu. Ama adamın sonu değil.

Çünkü başkaları için imkânsız olan, benim için sadece olağandır.

Nando

YAZARIN NOTU

Buraya kadar geldiysen, temel bir şeyi zaten anladın: bu kitap hiçbir zaman seni eğlendirmek için yazılmadı.

Seni konumlandırmak için yazıldı.

Her sayfa, her kesik, her imkânsız an etkilemek için yazılmadı — çökmesi gerekirken çökmeyi reddeden bir hayatın ardındaki yapıyı açığa çıkarmak için yazıldı.

Bu kitabı kendimi açıklamak için kaleme almadım. Onu kenarların dışında yaşayanlar için, hiçbir şeyle yeniden inşa edenler için, disiplinin bir erdem değil — bir hayatta kalma mekanizması olduğunu bilenler için bir iz bırakmak üzere yazdım.

Hikâyelerim inanılmaz geliyorsa, sorun değil. Onları ben sevdim, sen değil.

Fazla keskin, fazla doğrudan, fazla temiz geliyorlarsa, unutma: bıçaklar kestikleri için özür dilemez.

Bu bir yolculuğun sonu değil. Dünya durmasını beklerken bile ilerlemeye devam eden bir hayatın bir bölümünün sonu.

Okuduğun için teşekkürler. İnandığın için değil. Okumak yeterliydi.

— **Nando**

KAPANIŞ

“Geriye bakmam. Romantikleştirmem. Mimariyi ileriye taşıyım. Yapı solmaz — kendini çoğaltır. Gillette’in imkânsız olmasının sebebi bu: çünkü şimdi inşa ettiğim her şeyin içinden nefes almaya devam ediyor.”

Ferdinando Frega